

Uchwała Nr 226/XII/2020
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach
z dnia 28 maja 2020 r.

w sprawie uchwały Nr XIX/347/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 23 kwietnia 2020 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy mającej na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce

Na podstawie art. 11 ust.1 pkt 5 oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Stwierdza się **nieważność** uchwały Nr XIX/347/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 23 kwietnia 2020 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy mającej na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce **w części** obejmującej załącznik Nr 2 do powyższej uchwały w zakresie słów : „Niniejsze oświadczenie składam świadomy odpowiedzialności za składanie fałszywych zeznań i prawdziwości danych. Oświadczam, że znana jest mi treść art. 233 §1 Kodeksu karnego.” z powodu istotnego naruszenia art. 15p ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020r., poz. 374 z późn. zm.) oraz art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1950) poprzez nieuprawnione zobowiązanie podatników do złożenia oświadczenia określonego w załączniku Nr 2 do ww. uchwały pod rygorem odpowiedzialności karnej.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XIX/347/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 23 kwietnia 2020 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy mającej na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 4

maja 2020 roku. W dniu 22 maja 2020 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach stwierdziło, że przedmiotowa uchwała, zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), podlega nadzorowi Izby i uchwałą Nr 212/XI/2020 wszczęło w stosunku do niej postępowanie nadzorcze.

Prowadząc postępowanie nadzorcze Kolegium stwierdziło w niej istotne naruszenie prawa, określone w § 1 niniejszej uchwały. Powyższe naruszenie prawa stanowiło podstawę do stwierdzenia nieważności w części badanej uchwały. Podstawą rozstrzygnięcia był opisany poniżej stan faktyczny i prawny.

Zgodnie z § 1 uchwały badanej Rada Miasta Zabrze zwolniła z podatku od nieruchomości: grunty, budynki, budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przez przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID – 19 należących do następujących grup:

- 1) przedsiębiorców, którzy zostali objęci zakazem prowadzenia działalności, wynikającym z przepisów szczególnych wydanych w związku zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19;
- 2) przedsiębiorców, którzy nie zostali objęci zakazem prowadzenia działalności, wynikającym z przepisów szczególnych wydanych w związku zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

Warunkiem zwolnienia z podatku od nieruchomości w odniesieniu do przedsiębiorców, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1) jest złożenie wniosku stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszej uchwały oraz oświadczenia stanowiącego załącznik nr 2 do niniejszej uchwały, do dnia 30 listopada 2020 r.

Podatnik, o którym mowa w § 1 pkt 1 uchwały badanej zobowiązany jest m. in. złożyć oświadczenie określone w załączniku Nr 2, które zawiera informacje, na podstawie których będzie następowała weryfikacja spełnienia przesłanek warunkujących zwolnienie z podatku od nieruchomości. Powyższe oświadczenie zakończone jest sformułowaniem o treści : „*Niniejsze oświadczenie składam świadomy odpowiedzialności za składanie fałszywych zeznań i prawdziwości danych. Oświadczam, że znana jest mi treść art. 233 §1 Kodeksu karnego.*”.

Na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 28 maja 2020 r., na którym odbyło badanie uchwały nie był obecny przedstawiciel Miasta Zabrze. Nie mniej jednak, na podstawie art. 88 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713), w związku z realizacją uprawnień nadzorczych w odniesieniu do uchwał:

- uchwały Nr XIX/347/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 23 kwietnia 2020 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy mającej na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce,
- uchwały Nr XIX/348/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 23 kwietnia 2020 r. w sprawie przedłużenia terminów płatności rat podatku od nieruchomości w ramach pomocy mającej na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce,

Izba zwróciła się do Prezydenta Miasta Zabrze z prośbą o udzielenie wyjaśnień w sprawie treści opisanego wyżej załącznika Nr 2 „oświadczenie” do uchwały, w szczególności do wskazania przepisu ustawowego stanowiącego podstawę prawną do odebrania powyższego oświadczenia od osób składających oświadczenia, stanowiące załącznik Nr 2 do powyższych uchwał, pod rygorem odpowiedzialności karnej.

W odpowiedzi na powyższe wezwanie Prezydent Miasta Zabrze udzieliła pismem WP.310.1.2020.AŁ z dnia 27 maja 2020 r. wyjaśnienia następującej treści :

Ordynacja podatkowa (tj. Dz. U z 2019 r. poz. 900) w art. 180 § 2 stanowi, że jeżeli przepis prawa nie wymaga urzędowego potwierdzenia określonych faktów lub stanu prawnego w drodze zaświadczenia, organ podatkowy odbiera od strony, na jej wniosek, oświadczenie złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania. Art. 233 § 6 Kodeksu karnego (tj. Dz. U z 2019 r. poz. 1950 z późn. zm.) stosuje się do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

W mojej ocenie jest to przepis kompetencyjny, o którym mowa w art. 233 § 1 kodeksu karnego i tym samym była podstawa do zamieszczenia na końcu załączników nr 2 powyższych uchwał klauzuli o treści: „Niniejsze oświadczenie składam świadomy odpowiedzialności za składanie fałszywych zeznań i prawdziwości danych. Oświadczam, że znana jest mi treść art. 233 §1 Kodeksu karnego.”.

Wszystkie warunki wynikające z art. 180 § 2 zostały spełnione. Złożenie wniosku z uchwały wszczyna postępowanie przed właściwym organem i wówczas podatnik może potwierdzić fakty w nim zawarte, jeśli przed jego złożeniem wnioskodawca został uprzedzony o odpowiedzialności za fałszywe zeznania.

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia Kolegium Izby wyraziło wątpliwości w zakresie wskazania art. 180 § 2 Ordynacji podatkowej, jako prawidłowej podstawy prawnej, stanowiącej legitymację ustawową dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do określania wzoru oświadczenia w uchwale badanej, jakie będzie żądane od podatników zamierzających skorzystać ze

zwolnienia z podatku od nieruchomości, w których jest wprowadzona klauzula złożenia oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Przywołany przepis art. 180 § 2 Ordynacji podatkowej brzmi :

Jeżeli przepis prawa nie wymaga urzędowego potwierdzenia określonych faktów lub stanu prawnego w drodze zaświadczenia, organ podatkowy odbiera od strony, na jej wniosek, oświadczenie złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania; przepis art. 196 § 3 stosuje się odpowiednio.

Powyższy przepis został zawarty w Dziale „Postępowanie podatkowe” Ordynacji podatkowej, który reguluje zasady prowadzenia postępowania podatkowego w rozumieniu ww. ustawy. Podstawową cechą postępowania podatkowego, o którym mowa w powyższych przepisach jest to, iż ma charakter indywidualny, kończy się wydaniem decyzji podatkowej/postanowienia, na które przysługuje środek odwoławczy, gdyż jest postępowaniem dwuinstancyjnym.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę na szczególny charakter zwolnienia, które wprowadza uchwała badana oraz podstawę prawną do podjęcia tego aktu prawa miejscowego. Samoistną i wyłączną podstawą prawną podjęcia uchwały badanej jest art. 15p ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020r., poz. 374 z późn. zm.) Zgodnie z przywołanym przepisem ww. ustawy : *Rada gminy może wprowadzić, w drodze uchwały, za część roku 2020, zwolnienia z podatku od nieruchomości: gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, wskazanym grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19.*

Powyższy przepis ustawy wprowadził możliwość wprowadzenia przez organ stanowiący j.s.t. zwolnienia podatkowego o charakterze generalnym, gdyż dokonany w drodze aktu prawa miejscowego. Skutki takiego zwolnienia w postaci prawa do zwolnienia wynikają ex lege z samego faktu podjęcia przez radę gminy uchwały o zwolnieniu podatkowym. Nie jest warunkiem skorzystania z takiego zwolnienia złożenie wniosku uruchamiającego procedurę, której zakończenie w postaci ostatecznej decyzji podatkowej, decydowałaby o wywołaniu skutku prawnego w postaci zwolnienia podatkowego. W ocenie Kolegium Izby wskazany w wyjaśnieniach Prezydenta Miasta Zabrze przepis Ordynacji podatkowej nie stanowi podstawy ustawowej do wprowadzania do przedstawionego wyżej oświadczenia klauzuli złożenia oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej, gdyż nie dotyczy materii regulowanej uchwałą badaną. Nie stanowi również takiej podstawy prawnej przepis art. 15p ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych

rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

W związku z powyższym, w ocenie Kolegium Izby w badanym stanie faktycznym nie wystąpiła przesłanka, o której mowa w art. 233 § 6 Kodeksu karnego, zgodnie z którym : „Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej”.

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium Izby postanowiło, jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w terminie trzydziestu dni od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Daniel Kołodziej